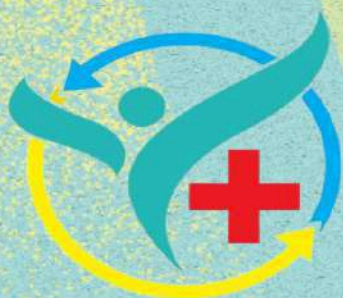

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

**м. Чернівці
20-21 лютого 2025**

**МАТЕРІАЛИ
З НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ
"МЕДИЧНА СИМУЛЯЦІЯ-
ПОГЛЯД У МАЙБУТНЄ"**

УДК: 378.147.091.33–048.63:61(063)

М 42

Головний редактор:

Ігор Геруш — ректор закладу вищої освіти Буковинського державного медичного університету, д.мед.н., професор.

Редакційна колегія:

Володимир Ходоровський — к.мед.н., доцент, проректор із науково-педагогічної роботи;

Сергій Сажин — к.мед.н., доцент, начальник навчального відділу із сектором моніторингу якості освіти та інформаційно-аналітичного забезпечення;

Віталій Смандич — к.мед.н., керівник навчально-тренінгового центру симуляційної медицини, доцент кафедри внутрішньої медицини, клінічної фармакології та професійних хвороб;

Людмила Хлуновська — к.мед.н., доцент кафедри педіатрії та медичної генетики;

Валерія Андрієць — викладач коледжу Буковинського державного медичного університету, кафедра суспільних наук та українознавства;

Віталіна Сокорська — провідний фахівець навчально-тренінгового центру симуляційної медицини;

Віталій Поточняк — фахівець I категорії навчально-тренінгового центру симуляційної медицини;

Василь Бондар — фахівець II категорії навчально-тренінгового центру симуляційної медицини;

Едуард Зуб — фахівець I категорії навчально-тренінгового центру симуляційної медицини.

У тезах доповідей науково-практичної конференції з міжнародною участю лікарів, науковців та молодих учених, подаються стислі відомості щодо результатів наукової роботи, виконаної учасниками конференції.

М 42 Медична симуляція — погляд у майбутнє (для лікарів, науковців та молодих учених): наук.-практ. конф. з міжнар. участю.

Чернівці, 20–21.02.2025 року: тези доп. /Чернівці: БДМУ. — 292с.

УДК: 378.147.091.33–048.63:61(063)

М 42

Буковинський державний медичний університет, 2025

ВПЛИВ МЕТОДІВ СИМУЛЯЦІЙНИХ СЦЕНАРІЇВ ТА ТЕХНОЛОГІЙ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ НА ЯКІСНУ УСПІШНІСТЬ СТУДЕНТІВ

Ханюков О.О., Паніна С.С., Кротова В.Ю.

Дніпровський державний медичний університет, м. Дніпро

Вступ. Симуляційне навчання є важливим інструментом сучасної медичної освіти. Розвиток симуляційних форм навчання підвищує якість навчання і конкурентоспроможність медичної освіти. За допомогою клінічних симуляційних сценаріїв може реалізовуватися педагогічна технологія — навчання за допомогою методу кейсів, техніка навчання, що використовує опис реальних клінічних ситуацій. Критичне мислення же дає змогу сформулювати оцінки, інтерпретації, коректно застосовувати отримані результати до ситуацій і проблем. [1,2,3].

Мета. Оцінити вплив методів симуляційних сценаріїв та технологій критичного мислення «Шість капелюхів мислення Едварда де Боно» на якісну успішність студентів 6 курсу з дисципліни «Внутрішня медицина».

Матеріали та методи.

Цикл «Внутрішня медицина» на базі ДУ «Український державний науково-дослідний інститут медико-соціальних проблем інвалідності МОЗ України» у 2023 — 2024 навчальному році пройшли 193 студентів 6 курсу.

У навчальному процесі під час підготовки симуляційних сценаріїв застосовували метод «case-study», що ґрунтується на реальних даних історії хвороби. При аналізі ситуації (case) використовували технологію критичного мислення «Шість капелюхів мислення Едварда де Боно».

Метафора капелюхів дає змогу переключати мислення, відволікаючись від особистісних переваг, уникнути плутанини в груповій роботі. Визначає значущість усіх компонентів роботи над проектом — емоцій, фактів, критики, нових ідей — і включає їх у роботу в потрібний момент.

Метафоричне значення «білого капелюху» — інформація та факти. Здобувачі освіти мають оцінити точність і доречність отриманої ними інформації; відокремити від припущень факти;

Прийом «червоний капелюх» націлює на увагу до інтуїції та почуттів і здогадів щодо розв’язуваної проблеми, формування ставлення до чогось. За таких умов фіксуються емоції, завдяки чому вони не будуть більше заважати подальшій роботі.

Прийом «чорний капелюх» передбачає надання волі критичним оцінкам, відокремленню негативних сторін проблеми, вказує на можливі підводні камені й ризики, націлює на критичний і об'єктивний аналіз.

Прийом «жовтий капелюх» спрямований на логічний позитив, на пошук позитивних достоїнств і моментів, а також переваг ідеї, що розглядається, допомагає розкрити ресурси, позитивні сторони ідеї, ситуації

Прийом «зелений капелюх» надає можливість модифікувати вже наявні ідеї, шукати альтернативи, проявляти креативність.

Прийом «синій капелюх» спрямовує на пошук сенсу в тому, що робить здобувач освіти, узагальнювати накопичений досвід, продуктивно управляти процесом мислення. За допомогою синього капелюха роблять висновки й узагальнення, висвітлюють перспективи наприкінці заняття.

Наприкінці навчального року було проведено аналіз академічної успішності. Статистичний аналіз, що включав розрахунок середніх (медіана та інтерквартильний розмах Me (25 %; 75 %), тип розподілу визначався за критерієм Шапіро-Уїлка) та відносних величин із 95 % довірчим інтервалом (95 % ДІ); оцінку достовірності розбіжностей за критерієм Манна-Уїтні здійснювався за допомогою програмного забезпечення R Commander.

Результати.

Використовувався метод активного проблемно-ситуаційного аналізу, що ґрунтується на навчанні за допомогою вирішення конкретних задач-ситуацій (вирішення кейсів). Безпосередня мета методу case-study — спільними зусиллями групи студентів проаналізувати ситуацію, що виникає в конкретному клінічному випадку, і виробити практичне рішення в діагностиці, плані обстеження, лікуванні, профілактиці. А в основі технології «Шість капелюхів мислення Едварда де Боно» — ідея паралельного мислення: конструктивного мислення, за якого різні точки зору й підходи не стикаються, а співіснують — це простий і практичний спосіб розділення процесу мислення на шість різних режимів, кожен із яких представлений метафоричним капелюхом певного кольору.

Дисципліна викладалась англійською мовою 75 (38,9 %) іноземним студентам та українською мовою 118 (61,1 %) вітчизняним студентам. Серед усіх студентів медіана успішності складала 159,0 (144,0; 172,0) балів. Найвищий набраний бал — 194,0, найнижчий — 122,0. Серед іноземних студентів найвища оцінка склала 184,0 бали, найнижча оцінка серед україномовних студентів — 123,0 бали. Підсумкова оцінка за цикл у вітчизняних студентів була статистично суттєво вищою при порівнянні з

іноземними — 166,5 (147,0; 176,0) та 155,0 (141,0; 161,0) ($p=0,001$) (рис. 1). Абсолютна успішність серед усіх студентів склала 100 %. Якісна успішність здобувачів вищої медичної освіти по базі становила 82,9 % (95 % ДІ 70,5 % — 96,8 %), серед україномовних студентів та 84,0 % (95 % ДІ 64,6 % — 99,7 %) серед іноземних ($p=0,75$). Відмічена ствердна динаміка щодо показників абсолютної та якісної успішності як серед вітчизняних, так і іноземних студентів у порівнянні з 2023–2024 навчальним роком.

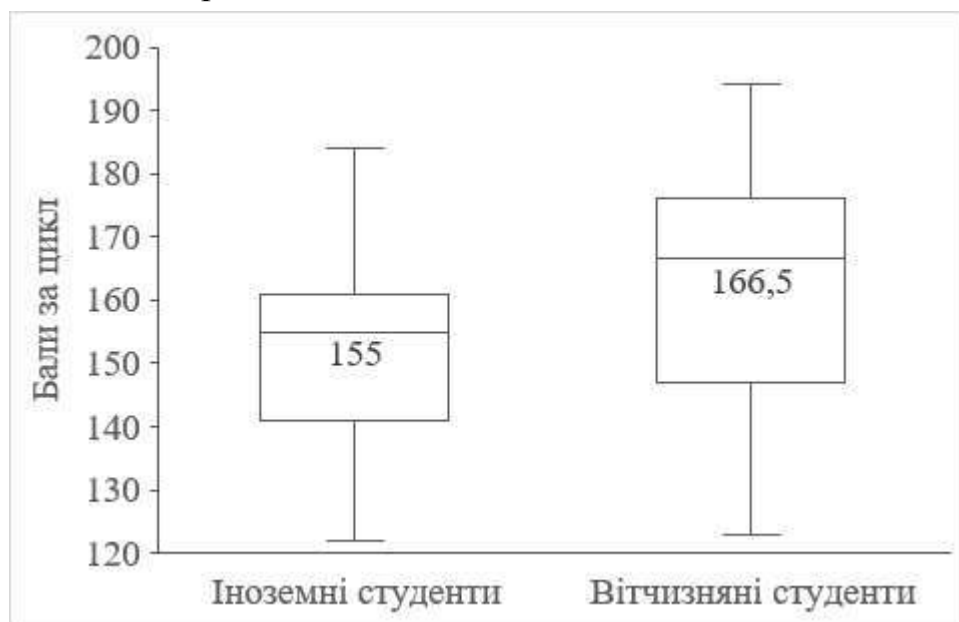

Рис. 1. Порівняння кількості набраних балів за цикл «Внутрішня медицина» у 2023 — 2024 навчальному році

Висновки.

Запропоновані методи симуляційних сценаріїв та технології критичного мислення рекомендовано впровадити в навчальний процес для покращення викладання клінічних дисциплін. Така методика навчання добре відображається на показниках якісної успішності, допомагає в підготовці до єдиного державного кваліфікаційного іспиту як серед україномовних, так і серед англомовних студентів.

Список використаних джерел

1. Наказ МОЗ України від 19.05. 2019 р. «Про затвердження Порядку, умов та строків розроблення і проведення єдиного державного кваліфікаційного іспиту та критеріїв оцінювання»
2. Єгорова В.В. Сучасні педагогічні технології розвитку науково-педагогічних працівників у контексті євроінтеграційних процесів у вищій освіті. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Педагогіка. Соціальна робота». 2014;30:52–5.

3. Rohovyi Yule, editor. Pathophysiology. Third ed. Chernivtsi: Bukrek; 2021. 404 p.
4. Роль критичного мислення в покращенні викладання фундаментальних теоретичних та клінічних дисциплін / Ю.Є. Роговий, О.В. Білоокий, В.В. Білоокий //Буковинський медичний вісник. 2023. Т. 27, № 1 (105). С.85–89.

СИМУЛЯЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ: ПЕРСПЕКТИВИ ПІДВИЩЕННЯ ЗАЛУЧЕНОСТІ СТУДЕНТІВ

Харук Н.В., Гарас М.Н., Смандич В.С.

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці

Вступ. Медична освіта — це динамічна та багатогранна сфера, метою якої є підготовка висококваліфікованих фахівців галузі охорони здоров'я. Якість медичної освіти безпосередньо та опосередковано впливає на рівень якості надання медичних послуг, адже від рівня підготовки майбутніх лікарів залежить безпека пацієнтів у майбутньому. Компетентнісний підхід у сучасній медичній освіті, а також підготовка до об'єктивного структурованого практичного (клінічного) іспиту, як компонента Єдиного державного кваліфікаційного іспиту у випускників медичних закладів вищої освіти, може реалізовуватися через безпосереднє використання в навчанні симуляційних технологій.

Метою роботи було проаналізувати шляхи оптимізації залученості студентів до навчання з використанням симуляційних технологій.

Матеріал та методи. Проведено анонімне добровільне опитування 385 студентів-медиків 1–6 курсів освітнього ступеня «Магістр» спеціальності «Медицина» Буковинського державного медичного університету. Анкета у форматі google form включала 15 запитань, що стосувалися особливостей навчання студентів із використанням симуляційних технологій. Встановлено, що студенти 1 курсу не залучалися до занять із використанням симуляційних технологій на базі центру симуляційної медицини та інноваційних технологій БДМУ, тому проаналізовані в подальшому відповіді респондентів 2–6 курсу.

Результати дослідження. Дві третини здобувачів освіти (67,6 %) вказали на власну обізнаність щодо симуляційних технологій, чверть респондентів хотіли б отримати додаткову поглиблену інформацію щодо аспектів симуляційної медицини. Студенти засвідчили, що беруть участь у заняттях із використанням симуляційних технологій як на базі центру